

Interview met Nafiss Nia

(Directeur/ Hoofdprogrammeur st Granate)
(dichter & filmmaker)

Door: Marlou Kusters

Stichting Granate heeft als doel het creëren van kansen voor getalenteerde dichters, schrijvers en filmmakers met een niet Nederlandse achtergrond, met name (voormalig) vluchtelingen, en het bevorderen van meer culturele diversiteit in de Nederlandse film en literatuur.

1) Hoe komt dat terug in Yalda? Granate presenteert bij elke activiteit en elke voorstelling diversiteit en inclusiviteit, en zo gaat het ook bij Yalda. Tijdens het feest des lichts komen artiesten van verschillende origine, maar actief en werkzaam in Nederland, voorbij. We laten zien hoe een feest als Yalda -dat op het eerste gezicht tot een subcultuur in Nederland behoort- een universele gedaante krijgt waar de deelnemers en het publiek zich betrokken en welkom voelen.

In veel culturen, Iraans, Afghaans, Koerdisch, Tajik en Arabisch, maar ook Scandinavisch, Iers en Canadees, wordt deze nacht geëerd en gevierd.

2) In hoeverre zijn er verschillen binnen die culturen? Scandinavië is toch heel anders dan Afghanistan? Culturen verschillen vooral in details. Iedereen verlangt naar liefde, erkenning, respect en samenzijn, ongeacht de achtergrond. Juist door een feest als Yalda willen we laten zien dat verschillende culturen vaak nauw verbonden zijn aan elkaar. Deze avond staat in het teken van saamhorigheid, verbinding en het vieren van het leven.

In het Westen wordt kerstmis gevierd, maar de wortels van kerstmis liggen in het feest des lichts oftewel Yalda en in het oude Perzië.

3) Kun je iets over die geschiedenis vertellen? De wortels van kerstmis liggen in het feest des lichts oftewel Yalda en in het oude Perzië. Aan het eind van de nacht van 'Yalda' is het moment waarop het licht terugkeert en de dagen weer langer worden. Volgens het zoroastrische geloof symboliseert Yalda de geboorte van de zonnegod Mithra. In de zoroastrische traditie was de langste en donkerste nacht van het jaar een bijzonder ongunstig moment, en de gewoonten van wat nu bekend staat als "Yalda" waren oorspronkelijk bedoeld om mensen te beschermen tegen het kwade gedurende die lange nacht. Mensen werd geadviseerd om het grootste deel van de nacht wakker te blijven, anders zou hen ongeluk overkomen. Mensen verzamelden zich in de veiligheid van groepen vrienden en familieleden, deelden de laatst overgebleven vruchten van de zomer en vonden manieren om de lange nacht samen door te brengen in goed gezelschap. Geleidelijk heeft de langste nacht plaats gemaakt voor een meer positief en vrolijk samenzijn, waar men verbinding en saamhorigheid viert. Dat is waar we nu met het huidige Yalda feest naar streven.

4) Wat is uw persoonlijke band met Yalda? Ik ben Iraans en heb thuis (in Iran & Nederland) altijd Yalda gevierd. Niets is mooier dan het bij elkaar brengen van mensen die misschien denken dat ze verschillend zijn om te laten zien dat dat niet zo is. Met het Yalda feest wil ik graag de kloof tussen de culturen en mensen vullen met wederzijdse liefde, respect en saamhorigheid. Zoals Rumi (red. filosoof Mohamed Jalal ad-Din Balkhi Rumi) zegt: We komen om te verbinden en niet om uit elkaar te drijven!

5) 21 december 2018 is de derde editie van Yalda in Podium Mozaiek. Waarom stopt Granate ermee? Aanstaaende Yalda is de 5e editie van Yalda die door Granate wordt georganiseerd, waarvan drie keer met Podium Mozaiek en twee keer bij Mezrab. Men zegt dat aan alle moois ooit een einde komt, maar zo zie ik het niet. Granate heeft er voor gezorgd dat steeds meer organisaties het feest des lichts vieren. Toen we begonnen, werd Yalda slechts bij kleine Iraanse clubs gevierd, nu heeft het feest een meer universele gedaante gekregen en zie en hoor ik dat overal in Nederland dit feest wordt gevierd. Dat maakt me blij. We hebben dus iets goeds en moois neergezet. Anderen moeten het nu voortzetten. Granate blijft natuurlijk mooie en bijzondere voorstellingen maken waar iedereen zich welkom voelt./